

Openbare leesalen. Gevraagd werd, of het rapport der Centrale Commissie voor de Statistiek, waarvan sprake is in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer, bladz. 64, reeds is ingekomen. Sommige leden zouden het toejuichen, dat, buiten dit rapport om, voor dit jaar, naar de grondslagen van het vorige, dezelfde subsidies aan die leesalen werden gegeven als destijds. Op de wijze zooals nu gehandeld wordt, zijn de bedoelde vereenigingen in hare niet onrechtmatige verwachtingen zeer teleurgesteld.

VIIIste AFDEELING.

Onvoorziene behoeften.

De meening werd uitgesproken, dat aan de deelneming aan de Olympische wedstrijden toewijding en ernst van de zijde der deelnemers hadden ontbroken. Men verwees naar de daarover in vakbladen verschenen critiek en vroeg, of de voldoening door de Regeering over die deelneming uitgesproken, niet ten eenenmale misplaatst was.

Vastgesteld den 21sten Januari 1909.

VERMEULEN.

REEKERS.

VAN DER DOES DE WILLEBOIS.

VAN BASTEN BATENBURG.

VAN NIEROP.

VOORLOOPIG VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot verhooging en wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1909. (29)

De vraag werd gesteld of, sinds de Regeering hare plannen voor een nieuw Rijksgesticht ontwierp, op het gebied van het krankzinnigenwezen niet veel is geschied, dat wellicht in die plannen wijziging behoort te brengen. Er werd gewezen op de aanzienlijke toeneming van het getal krankzinnigengestichten, welke in den jongsten tijd heeft plaats gehad. Het nieuwe provinciale gesticht „Duin en Bosch” te Castricum zal welhaast geopend worden. Te Rotterdam verrees een nieuw gemeentegesticht: nieuwe particuliere gestichten werden te Wolfbezen, te Venray en te Bergen op Zoom opgericht; andere particuliere gestichten ondergingen eene aanzienlijke uitbreiding. Ook schijnt de toeneming van het getal krankzinnigen, welke voor plaatsing in gestichten in aanmerking komen, niet meer zóó groot als betrekkelijk korten tijd geleden.

Dit alles moet, volgens het oordeel van sommige leden, leiden tot het nogmaals ernstig in overweging nemen van de vraag, of inderdaad een nieuw Rijksgesticht noodig is, en zoo die vraag al bevestigend moet worden beantwoord, of men althans niet met een gesticht op veel kleiner schaal dan het geprojecteerde zou kunnen volstaan.

Bij de overweging van die vraag, werd opgemerkt, behoorde men uit te gaan van het standpunt, dat, zonder te kort te doen aan de noodzakelijke voorwaarden van eene goede verpleging, niet maar moest worden toegegeven aan de somtijds belachelijk hooge eischen van het Staatstoezicht, waardoor het getal patiënten, hetwelk in een gesticht mag worden opgenomen, dikwijls meer dan noodig is, wordt beperkt. Als voorbeeld van het laatste, haalde men aan, dat te „Duin en Bosch” bij de berekening van de noodige ruimte per patiënt, de luchtige en ruime wandelingen op last van het Staatstoezicht niet mede in rekening mochten gebracht worden.

De bedenking, dat het bouwen van een Rijksgesticht op kleinere schaal financieel onvoordeeliger zou wezen, met het oog op de centrale inrichtingen, welke in elk gesticht, groot of klein,

moesten aanwezig zijn, werd geresconteerd met de opmerking, dat het in dit geval waarschijnlijk mogelijk zou wezen het te bouwen Rijksgesticht met een reeds bestaand provinciaal gesticht te combineeren, waartoe op weinig bezwarende voorwaarden terrein van de provincie zou te verkrijgen zijn.

Ontraden werd in het algemeen het bouwen van krankzinnigengestichten op het grondgebied van gemeenten, welke dergelijke gestichten ongaarne binnen hare grenzen zien verrijzen.

De kostenberekening van f 3400 per bed werd buitengewoon hoog geacht. De gewone schatting is twee duizend gulden per bed, waarmede de Christelijke Vereeniging tot verzorging van krankzinnigen te Wolfhezen volkomen uitkomt.

Men meende, dat men met spaarzaamheid behoorde te werk te gaan en ook hier zich beperken kon tot de kosten van f 2000 per bed, te meer nog, daar het patiënten geldt, die in eene eenvoudige omgeving zijn opgevoed en daaraan gewend zijn.

Men merkte op, dat men hier te doen had met eene wijziging van een wetsontwerp, dat nog niet was aangenomen.

Toch was men van gevoelen, dat hiertegen in dit geval geene praktische bezwaren bestonden en waardeerde het streven van de Regeering om langs dezen weg aan de Eerste Kamer gelegenheid te geven zich afzonderlijk over dit onderwerp uit te spreken.

Artikel 1.

Het art. 73 *bis* luidt: „Kosten van oprichting”, terwijl het hier slechts een eerste termijn geldt. Men achtte dit een fout in de redactie.

Vastgesteld den 21sten Januari 1909.

VERMEULEN.

REEKERS.

VAN DER DOES DE WILLEBOIS.

VAN BASTEN BATENBURG.

VAN NIEROP.

VOORLOOPIG VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot vaststelling van hoofdstuk VII B der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1909. (2)

Het onderzoek in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de navolgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Gevraagd werd, wat in de zoogenaamde Millioenenrede van den Minister van Financiën bedoeld wordt met eene aanvullingsheffing? In verband hiermede werd betoogd, dat het altijd mogelijk moet blijven inkomsten uit het bedrijf en uit het vermogen afzonderlijk te treffen. Voor de gemeenten, meende men, bestond in de meeste gevallen reden, de inkomsten uit het bedrijf zwaarder te belasten dan het vermogen. Immers de meeste uitgaven, door de gemeenten gedaan, kwamen veel meer ten goede aan degenen, die hunne inkomsten trekken uit bedrijf dan aan die genoten uit hun vermogen.

Deze beschouwingen werden door andere leden niet gedeeld. Zij meenden, dat het denkbeeld van de Regeering om het geheele inkomen te treffen door eene inkomstenbelasting en daarnaast van het vermogen eene bijzondere vermogensbelasting te heffen, ook met het oog op de wenschelijkheid van het heffen van opcenten op de inkomstenbelasting door de gemeenten, alleszins bijval verdient.

De aftrek, thans toegestaan voor kinderen, achtte men voor inkomsten tusschen f 2000 en f 6000 veel te gering.